Dziennik ustaw Państwa

dla

reprezentowanych w Radzie Państwa królestw i krajów.

Zeszyt IV. — Wydany i rozesłany dnia 17. Lutego 1870.

11.

Dokument koncesyi z dnia 6. Grudnia 1869,

na budowę i utrzymanie w ruchu lokomotywowej kolei żelaznej z Hohenstadt na Morawsko-Schönberg aż do Zöptau.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej Łaski Cesarz Austryacki,

Apostolski Król Węgierski, Król Czech, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Krakowa, Książę Lotaryngii, Salcburga. Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny, Górnego i Dolnego Szląska; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawy; uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu; itd., itd.,

Ponieważ Przedsiębiorcy budowy Bracia Klein podali prośbę o udzielenie koncesyi na budowę i utrzymanie w ruchu lokomotywowej kolei żelaznej z Hohenstadt na Morawsko-Schönberg aż do Zöptau, przeto uznając pożyteczność tego przedsiębiorstwa dla ogółu, widzimy się spowodowanymi nadać rzeczonym petentom tę koncesyę na podstawie ustawy z dnia 20. Maja 1869 (Dz. ust. P. nr. 82 z r. 1869) względem uwolnienia od podatku nowych linii koleji żelaznych, jak następuje:

Art. 1. Nadajemy koncesyonaryuszom prawo do budowy i utrzymywania w ruchu lokomotywowej kolei żelaznej z Hohenstadt w przyłączeniu do odgałęzienia Ołomuniec-Trübau austr. kolei państwowej na Morawsko-Schönberg aż do Zöptau do tamtejszych zakładów żelaznych.

Art. 2. Wykonanie budowy i urządzeń do ruchu na kolei potrzebnych ma nastąpić podług szczegółowego projektu budowy, zatwierdzonego przez ministerstwo handlu.

W szczególności należy przy budowie zastósować się także do żądań ministerstwa handlu tudzież do istniejących ogólnych przepisów budowniczych i policyjnych.

(Polnisch.)

Administracya państwa zastrzega sobie zatwierdzenie zmian w projektach budowy, o ile takowe w miarę wyniku rewizyi technicznej i politycznego obejścia trasy, które ma być przedsięwziętém podług przepisu §. 6. ustawy o koncesyach na koleje żelazne *), w interesie publicznych stosunków i dla zapewnienia trwałości koleji, tudzież w celu wykonania prawnych przepisów, potrzebnemi się okażą.

Gdyby się przy wykonaniu budowy ze względów budowniczo-ekonomicznych lub ze względu na ruch, zmiana tras kolejowych albo planów szczegółowych potrzebną lub pożądaną okazać miała, przez co jednak oznaczony w Art. 1. kierunek kolei się nie zmieni, ani téż w porównaniu z uchwaloną trasą w ogólności stosunki poziomu i kierunku pogorszyć się nie mogą, natenczas do takiej zmiany potrzebną będzie uchwała ze strony administracyi państwa.

Roboty ziemne kolei ograniczyć się mogą na założeniu jednego toru szynowego. Zarząd państwa jest uprawniony zażądać wykonania robót ziemnych dla drugiego toru szynowego, tudzież położenia tegoż toru na owych przestrzeniach, gdzie to uzna za potrzebne, a to w tym razie, jeśli czysty dochód roczny podczas dwu po sobie następujących lat, przewyższa na mile sume 140.000 zł. w srebrze.

Koncesyonaryusze obowiązują się zawrzeć ugodę z interesowanemi zarządami koleji żelaznych względem użytkowania dworców koleji już istniejących lub koncesyonowanych na łącznych punktach własnej kolei, tudzież względem urządzenia służby ruchu w obrocie przechodowym. Koszta rozszerzenia budowli potrzebnych na cudzych dworcach kolejowych mają ponosić koncesyonaryusze.

W braku porozumienia pozostawia się administracyi państwa prawo oznaczać warunki co do wzajemnego użytkowania wagonów koleji sąsiednich krajowych i co do wejścia koleji

górniczych i innych koleji na własną potrzebę.

Art. 3. Koncesyonaryusze obowiązują się budowę ukoncesyonowanéj kolei żelaznej w przeciągu trzech miesięcy rachując od dnia nadania koncesyi rozpocząć, a wprzeciągu dalszych dwu lat ukończyć i gotową kolej oddać na użytek publiczny.

Na żądanie Administracyi państwa winni koncesyonaryusze poręczyć dotrzymanie po-

wyższego zobowiązania przez złożenie kaucyi wynoszącej 50.000 zł. waluty austr.

Rzeczoną kwotę kaucyjną złożyć należy w gotówce lub w papierach giełdowych po wartości kursowej albo też w wexlach bankowych, zwróconą onaż być ma skoro wydatek kwoty 200.000 zł. na cele budowy tejże kolei wykazany będzie.

Wynikającym z tego powodu aktom i dokumentom przysłuża uwolnienie od należytości

i stempla.

Art. 4. W celu wykonania budowy kolei ukoncesyonowanej udziela się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia wędług postanowień odnośnych prawnych przepisów.

Toż samo prawo przyznaném być ma koncesyonaryuszom także względem owych koleji bocznych, któreby w przyszłości do poszczególnych zakładów przemysłowych wybudować miano, a których wybudowanie administracya państwa uzna za służące dobru publicznemu.

- Art. 5. Przy budowie i utrzymywaniu ruchu na ukoncesyonowanych kolejach winni koncesyonaryusze zastósować się do osnowy niniejszego dokumentu koncesyi, tudzież do istniejących w tym względzie ustaw i rozporządzeń [mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. Września 1854 i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. Listopada 1851 *)], tudzież do ustaw i rozporządzeń w przyszłości wydać się mających.
- Art. 6. Kocesyonaryusze mają zatém téż w szczególności pocztę i służbę pocztową, wedle osnowy §. 68. wspomnionego regulaminu dla ruchu na kolejach żelaznych, bezpłatnie

^{*)} Dziennik ustaw państwa z roku 1854., nr. 238.

^{*)} Dziennik ustaw państwa z roku 1852., nr. 1.

przewozić, przyczém administracya poczt ma prawo oznaczyć tak godzinę odjazdu jak i szybkość jazdy w każdym kierunku dla jednego z każdéj końcowéj stacyi codziennie odcho-dzącego pociągu.

Ilekroć służba pocztowa wymaga więcej niż jednego wozu ośmiokołowego lub więcej niż dwu czterokołowych, koncesyonaryusze za każdy wóz nadto dostawiony otrzymają, stosownie do późniejszej umowy, odpowiedne wynagrodzenie od mili.

Gdyby administracya poczt zechciała na ukoncesyonowanéj kolei zaprowadzić pocztę ruchomą, jaka już na innych kolejach austryackich istnieje, to zamiast ośmio- lub cztérokołowych wagonów zwykłych, mają być potrzebne do tego ośmio- lub cztérokołowe, według wymagań zarządu pocztowego dla poczty ruchoméj przysposobione wagony, od koncesyonaryuszów bezpłatnie dostarczane i utrzymywane.

Dla pełnienia służby pocztowej na stacyach oddawania i wydawania listów ma być stósowne biuro pocztowe w budynku kolei żelaznej bezpłatnie odstąpione, względem zaspokojenia zaś jakich dalszych potrzeb na ten cel ma się zawrzeć osobna ugoda.

Koncesyonaryusze oprócz tego są obowiązani, przesyłki pocztowe, odchodzące bez konwoju pocztowych urzędników lub sług — z wykluczeniem przesyłek wartościowych — na dotyczące stacye, bez osobnej za to zapłaty przewozić i oddawać.

Korespondencye, prowadzone w sprawach zawiadowstwa kolei żelaznej między dyrekcyą kolei żelaznej (Radą zawiadowczą) a podwładnemi jej organami lub między temiż organami, mogą na dotyczących przestrzeniach kolejowych być przesyłane przez służbę zakładu kolejowego.

Art. 7. Koncesyonaryusze mają obowiązek, dozwolić zarządowi telegrafów państwa przeprowadzenia ciągów telegraficznych wzdłuż kolei na swoim gruncie i ziemi bez szczególnego za to wynagrodzenia.

Zarząd telegrafów ma się atoli porozumieć z koncesyonaryuszami względem miejsca do ustawiania takowych. Nadto mają koncesyonaryusze podjąć się pilnowania przeprowadzonego ciągu telegraficznego przez swoje służbę kolejową bez wynagrodzenia osobnego.

Natomiast służy koncesyonaryuszom prawo przymocowywania swoich drutów dla tele-

grafu kolejowego do słupów telegrafów rządowych.

Jeśli administracya państwa względem depesz rządowych nie wyda osobnego rozporządzenia, tudzież jeśli względem depesz prywatnych nie zostanie zawartą ugoda, ograniczy się użytkowanie telegrafu dla ruchu kolejowego wyłącznie tylko do doniesień ruchu dotyczących, i zostawać będzie zatém to użytkowanie pod wpływem i nadzorem administracyi państwa.

Art. 8. Wysokość cen jazdy osób i przewozu frachtów podlega następującym ograniczeniom:

Gdyby się miała okazać potrzeba dalszych zniżeń w przewozie osób, i gdyby koncesyonaryusze nie mogli przystać na odpowiedne zniżenia dla podróżujących klasą trzecią, wtedy mają oni obowiązek, na wezwanie ministerstwa handlu zaprowadzić wagony IV. klasy (do stania) z pozycyą taryfową dziesięciu centów od mili.

Przy pociągach pospiesznych mających się składać przynajmniej z wagonów I. i II. klasy, taryfy te mogą być podwyższone o 20ty procent, pod warunkiem, ażeby szybkość jazdy w tych pociągach pospiesznych zachować się mająca nie była mniejszą od przeciętnej szyb-

kości jazdy pociągów pospiesznych reszty koleji austryackich.

Taryfa mak symalna dla towarów przy zwykłej szybkości jazdy od cetnara cłowego i mili: 3 ct. w. a.

Wyjątkowo dla następujących przedmiotów w ładunkach całowozowych istnieć mają następujące pozycye frachtowe:

A. Dla zboża i ziarn strączkowych, soli, żelaza i fabrykatów żelaznych, drzewa opało-

wego i tartego: 2.5 ct. w. a.

B. Dla węgla mineralnego, koksu, prasowanego torfu, rud, brył żelaza, kamieni wapiennych i budulcowych 2 ct. w. a.

Jako należytość ekspedycyjną pobierać się będzie od jednego cetnara cłowego wszelkich przesyłek, 2 centy, do których są policzone należytości za naładowanie i wyładowanie, oraz ogólna assekuracya. Jeżeli naładowanie i wyładowanie załatwia się przez stronę, natenczas należytość ekspedycyjna wynosi tylko 1 5 centa od każdego cetnara cłowego.

Względem cen frachtowych innych przedmiotów, wyznaczenia opłaty od składu, klasyfikowania towarów i reszty przepisów komunikacyjnych w ten sposób zachować się należy, aby dotyczące ceny i przepisy w żadnym razie nie były wyższe ani uciążliwsze, jak na kolci żelaznej państwowej.

Koncessyonaryuszom wolno uregulować ceny jazdy i frachtów w obrębie powyżej ozna-

ezonych granic.

Przytém osobiste odszczególnienie miejsca mieć nie może. Jeżeli zatém jakiemu spedytorowi albo przedsiębiorcy frachtowemu pod pewnémi warunkami przyznaném zostanie zniżenie cen frachtowych lub inne jakie ulżenie, natenczas zniżenie takie lub uwzględnienie musi być przyznane wszystkim spedytorom lub przedsiębiorcom frachtowym, którzy na te same warunki przystają.

Wszystkie taryfy specyalne winny być publicznie ogłoszone.

Zresztą uregulowanie postanowień w taryfie jazdy i frachtów zastrzega się każdego

czasu ustawodawstwu; takiéj regulacyi poddać się mają koncesyonaryusze.

Administracyi państwa służy w każdym razie prawo zarządzenia odpowiednego zniżenia cen jazdy osób i przewozu frachtów z należytościami pobocznemi, skoro tylko czysty dochód z dwu lat ostatnich przenosi dziesiąty procent.

Art. 9. Dozwala się, ażeby ceny jazdy i frachtów w krajowej monecie srebrnej wymierzane i pobierane były, jadnakowoż tak, że z uwzględnieniem wartości kursowej przy-

padająca należytość także i w walucie krajowej przyjmowaną być musi.

Redukowanie taryfy na walutę krajową ma nastąpić od miesiąca do miesiąca na żądanie koncesyonaryuszów, jakotéż za rozporządzeniem administracyi państwa, wedle p rzeciętnego kursu srebra w ostatnim miesiącu upłynionym, przyczém bez zezwolenia koncesyonaryuszów, niżej 5 od sta kursu przeciętnego zejść nie wolno.

Art. 10. Transporta wojskowe załatwiane być muszą podług zniżonych cen taryfowych mianowicie podług ugody, w tym względzie między ministerstwem wojny a Dyrekcyą północnéj kolei Cesarza Ferdynanda na dniu 18. czerwca 1868 *) zawartej, której postanowienia integralną część dokumentu koncesyjnego stanowić mają.

Jednakowoż w razie, gdyby ze wszystkiemi temi kolejami lub z większością tychże, co do transportów wojskowych korzystniejsze dla państwa postanowienia umówione być miały

natenczas takowe i ukoncesyonowaną kolej obowiązywać mają.

Postanowienia te także i do wojskowo-uorganizowanéj straży finansowej i straży bezpieczeństwa zastosowane będa.

Koncesyonaryusze obowiązują się przystąpić do ugody zawartej między austryackiemi towarzystwami koleji żelaznych względem wzajemnego dopomagania sobie środkami ruchu

^{*,} Normalne rozporządzenia c. l., dziennika rozporządzeń wojskowych z roku 1868, część 21. nr. 97.

w przeprowadzeniu większych transportów wojskowych, tudzież do prawideł zasadniczych przyjętych w drodze ugody przez państwowe ministerstwo wojny i przez istniejące towa-rzystwa koleji żelaznych względem ewentualnego ustawienia oddziałów polowo-kolejowych.

- Art. 11. Rządowi urzędnicy, ustanowieni i słudzy, którzy z polecenia władzy sprawującej nadzór nad zawiadowstwem i ruchem koleji żelaznych, lub dla pilnowania interesów państwa wypływających z tej koncesyi albo ze względów na dochody niestałe, koleją żelazną podróżują i poleceniem tejże władzy się wykażą, muszą być wraz z pakunkiem swoim przewożeni bezpłatnie.
- Art. 12. Administracya państwa ma prawo w przypadkach nadzwyczajnéj drożyzny wiktuałów w Cesarstwie austryackiém ceny frachtowe takowych zniżyć aż na pół ceny maksymalnéj.
- Art. 13. Koncesyonaryuszom przyznaje się także prawo utworzenia Towarzystwa akcyjnego i prawo wydawania celem zebrania potrzebnych środków pieniężnych akcyj, opiewających na okaziciela lub osobę i obligów pierwszeństwa, które na giełdach austryackich w obieg puszczone i urzędownie notowane być mogą.

Kwota zebrana za pomocą obligów pierwszeństwa nie może przenosić trzy piąte części

kapitału zakładowego.

Jeżeli obligi pierwszeństwa wydane będą w walucie zagranicznej, to kwota musi być wyszczególnioną także w monecie austryackiej.

Umorzenie obligów pierwszeństwa ma nastąpić przed umorzeniem akcyj.

Towarzystwo obejmuje wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów. Statuta-Towarzystwa muszą być potwierdzone przez administracye państwa.

- Art. 14. Koncesyonaryusze są upoważnieni do utworzenia ajencyj w kraju i za granicą, tudzież do urządzania środków transportowych na wodach i na lądzie, z zachowywaniem istniejących przepisów.
 - Art. 15. Dla kolei ukoncesyonowanéj przyznaje państwo następujące uwzględnienia:
- A. Uwolnienie od podatku dochodowego, od opłaty należytości stęplowych od kuponów, jakotéż uwolnienie od każdego podatku, któryby mocą późniejszych ustaw miał być zaprowadzonym, a to na lat dwadzieścia.

B. Uwolnienie od stępłów i opłat przy wszelkich kontraktach, podaniach i innych dokumentach wystósowanych w celu dostarczenia kapitału, jakoteż budowy i urządzenia

kolei, aż do chwili, w któréj ruch otwartym zostanie.

C. Uwolnienie od stęplów i opłat przy pierwszém wydaniu akcyj i obligów pierwszeństwa wraz z kwitami tymczasowemi, tudzież od należytości za przeniesienie, ktorą przy wykupnie gruntów opłacaeby wypadało.

Art. 16. Konto budowy zamknięte zostanie po otwarciu ruchu na kolei i po całkowitem

wybudowaniu tejże wedle planów zatwierdzonych przez administracyę państwa.

W stan bierny rachunków budowy zapiszą się:

a) koszta robót przedwstępnych i ułożenia projektu;

 koszta ostatecznego wybudowania i urządzenia kolei, procenta interkalarne od kapitału budowy, tudzież inne wydatki, które z powodu wystawienia i wprowadzenia w ruch tej kolei koniecznie opędzić potrzeba;

c) koszta dostarczenia pieniedzy, a względnie kwota przeciętnej utraty kursowej przy zebraniu potrzebnej gotowizny za pomocą wydania akcyj i obligów pierwszeństwa.

Art. 17. Administracyi państwa służy prawo przekonywania się, ażali budowa kolei, jakoteż urządzenie ruchu we wszystkich częściach odpowiada celowi i czy takowe trwale bywają wykonywane, tudzież prawo zarządzania, ażeby zachodzące w téj mierze wady były powstrzymane, a względnie usunięte.

Administracya państwa ma oprócz tego prawo wglądania w cały tok czynności przez organ ze swego ramienia delegowany.

Komisarz przez administracyę państwa ustanowiony ma także prawo znajdowania się na posiedzeniach Wydziału zawiadowczego, jakoteż na zgromadzeniach walnych, ile razy uzna to za stósowne; tożsamo ma on prawo zawieszania rozporządzeń szkodłiwych interesowi państwa.

Za oznaczone tu czuwanie nad przedsiębiorstwem kolejowém mają koncesyonaryusze ze względu na połączony z niem nawał czynności płacić skarbowi państwa roczne wynagrodzenie ryczałtowe w tej kwocie, jaką administracya państwa oznaczy.

Art. 18. Czas trwania koncesyi z ochroną przeciw założeniu nowych koleji, wypowiedzianą w §. 9. lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, ustanawia się na lat dziewięćdziesiąt od dnia otwarcia ruchu na całej ukoncesyonowanej koleji, a ustaje takowa po upływie tego terminu.

Koncesya przestaje być ważną i wtedy, jeżeli ustanowiony w artykule trzecim termin na ukończenie budowy i otwarcie ruchu nie będzie dotrzymanym, a przekroczenie terminu ani w myśl §. 11. lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelażne, ani też przez polityczne ub finansowe przesilenia usprawiedliwić się nie da.

Art. 19. Administracya państwa zastrzega sobie prawo odkupna koncesyonowanéj kolei w każdej chwili po upływie lat trzydziestu od dnia wydania dokumentu kocesyi.

Na oznaczenie ceny odkupna oblicza się czyste dochody roczne przedsiębiorstwa z siedmiu lat ostatnich, upłynionych przed rzeczywistém odkupnem, od tego odciągnie się dochód czysty z dwóch lat najniekorzystniejszych i obliczy się przeciętny dochód czysty z pozostających lat pięciu na rzecz przedsiębiorstwa.

Kwota ta przeciętna wypłacać się ma koncesyonaryuszom jako renta roczna w ratach półrocznych aż do upływu trwania koncesyi.

Art. 20. Przy ustaniu koncesyi i z dniem ustania nabywa państwo bezpłatnie prawo wolnej od wszelkich ciężarów własności i wchodzi w używanie koncesyonowanej kolei, mianowicie gruntu i ziemi, robót ziemnych i sztucznych, całej spodniej i wierzchniej budowy kolei i całkowitego nieruchomego inwentarza, jakoto: dworców kolejowych, miejsc ładowania i wyładowania, wszystkich do ruchu na kolei potrzebnych budynków na placach odjazdu i przyjazdu, domów strażniczych i budek wraz z całem urządzeniem składającem się z maszyn stojących i wszystkich rzeczy nieruchomych.

Co się tyczy rzeczy ruchomych, jakoto: lokomotyw, wagonów, maszyn ruchomych, narzędzi i innych urządzeń i materyałów, o ile takowe są potrzebne i sposobne do dalszego utrzymywania ruchu, to z tych przedmiotów ma na państwo przejść taka ilość, a względnie kwota wartości pezpłatnie, jaka odpowiada pierwszemu urządzeniu ruchu zawartemu w kapitale zakładowym.

Przez odkupno kolei i z dniem tegoż odkupna nabywa państwo prawo własności za roczną wypłatą renty obliczonej, bez dalszego wynagrodzenia i wchodzi w używanie koncesyonowanej obecnie przestrzeni kolejowej ze wszystkiemi wyżej wspomnionemi, do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami.

Tak przy ustaniu téj koncesyi, jakoteż przy odkupnie kolei pozostają koncesyonaryusze właścicielami funduszu rezerwowego, który z własnych przychodów przedsiębiorstwa utworzony zostanie i zaległych pretensyj czynnych, tudzież także owych z własnego majątku wystawionych, a względnie nabytych, osobnych budowli i zakładów, jakoto: pieców koksowych i wapiennych, giserń, fabryk maszyn lub innych sprzętów, spichrzów, doków, magazynów węgla i innych składów, do których postawienia lub nabycia upoważniła ich administracya państwa z tym wyraźnym dodatkiem, ażeby w skład inwentarza kolei nie wchodziły.

Art. 21. W razie jeśliby mimo poprzedniego ostrzeżenia zdarzać się miały kilkakrotne naruszenia lub zaniechania zobowiązań, przez dokument koncesyjny lub przez ustawy nałożonych, zastrzega sobie administracya państwa prawo przedsiębrania środków ustawom odpowiednych, a według okoliczności orzeczenia jeszcze przed upływem terminu trwania koncesyi, iż takowa ustaje.

Art. 22. Koncesyonaryusze obowiązują się przy obsadzeniu posad służbowych

uwzględniać szczególnie wysłużonych podoficerów c. k. armii z dobrą konduitą.

Ostrzegając każdego, aby nie naruszył przepisów niniejszej koncesyi i nadając koncesyonaryuszom prawo domagania się wynagrodzenia wobec Naszych sądów w razie udowodnionej szkody, dajemy wszystkim władzom, których dotyczy, wyraźny rozkaz, ażeby surowo i starannie czuwały nad koncesyą i nad wszystkiemi w niej zawartemi postanowieniami.

W dowód czego wydajemy niniejszy dokument, zaopatrzony w Nasze większą pieczęć, w Naszej stolicy i rezydencyi Wiedniu dnia szóstego miesiąca Grudnia w roku zbawienia tysiąc ośmset sześćdziesiątym dziewiątym, Naszego panowania dwudziestym drugim.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Plener w. r.

Brestel w. r.

12.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 15. Lutego 1870,

względem przeniesienia spraw bezpieczeństwa publicznego do zakresu działania ministerstwa spraw wewnętrznych.

W skutek najwyższego postanowienia Jego c. i k. apost. Mości z dnia 11. Lutego b. r. działalność ministerstwa obrony krajowej i bezpieczeństwa publicznego we wszystkich gałęziach służby odnoszących się do bezpieczeństwa publicznego przejść ma do ministerstwa spraw wewnętznych.

Ten najwyższy rozkaz ogłasza się z dodatkiem, że z dniem dzisiejszym staje się prawomocnym.

Giskra w. r.